

Міністерство освіти і науки України

Полтавський державний аграрний університет

Вінницький національний аграрний університет

Уманський національний університет

**Центральноукраїнський національний
технічний університет**

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО
МАШИНОБУДУВАННЯ**

**Матеріали
VIII Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції**

04 грудня 2025 року

Полтава 2025

УДК [631.17+62-52](043)

П 78

Проблеми та перспективи розвитку сільськогосподарського машинобудування: *матеріали VIII Всеукр. наук.-практ. інтернет-конференції* (Полтава, 04 грудня 2025 р.). ПДАУ: ред. кол., О. І. Біловод, С. В. Попов, Ю. В. Левченко, О. В. Цуркан [та ін.]. Полтава: ПДАУ, 2025. 168 с.

Конференція проведена за підтримки Міністерства освіти і науки України та зареєстрована в ДУ «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УкрІНТЕІ) за №242 від 24.02.2025 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою інженерно-технологічного факультету Полтавського державного аграрного університету, протокол № 5 від 18.12.2025 р.

У збірці представлено матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції за результатами досліджень щодо проблем сільськогосподарського машинобудування, а також перспектив його розвитку.

Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів, а також аспірантів закладів вищої освіти, керівників і фахівців сільськогосподарських, машинобудівних та переробних підприємств агропромислового комплексу різної організаційно-правової форми, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кого цікавить проблематика та перспективи розвитку сільськогосподарського машинобудування.

Відповідальність за зміст наданих матеріалів, точність наведених даних, а також відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

Редакційна колегія: *Біловод О. І.*, кандидат технічних наук, доцент, Полтавський державний аграрний університет; *Попов С. В.*, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент, Полтавський державний аграрний університет; *Левченко Ю. В.*, кандидат технічних наук, доцент, Полтавський державний аграрний університет; *Цуркан О. В.*, доктор технічних наук, професор, Вінницький національний аграрний університет; *Дідур В. В.*, доктор технічних наук, професор, Уманський національний університет; *Васильковський О. М.*, кандидат технічних наук, професор, Центрально-український національний технічний університет.

© Автори тез, включені до збірника, 2025

© Полтавський державний аграрний університет, 2025

ЗМІСТ

Попов С. В., Стребко В. А. АНАЛІЗ НАВАНТАЖЕНЬ У ГВИНТОВІЙ ПЕРЕДАЧІ	9
Басова Ю. О., Левченко Ю. В., Проценко О.С., Качур С. В. АНАЛІЗ ВПЛИВУ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ НА СТРУКТУРНУ ЦІЛІСНІСТЬ ЗЕРНА	11
Боровик О. Ю., Левченко Ю. В., Боровик В. Ю. МЕХАНІЗМИ ЗНОШУВАННЯ ЧАВУННИХ ВАЛКІВ ТА МЕТОДИ ЇХ ВІДНОВЛЕННЯ	14
Басова Ю. О. Бичков Я. М., Покладенко К. В. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ АНАЛІЗУ ДЛЯ ОБҐРУНТУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ЕНЕРГОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	17
Біленький А. Ю., Падалка В. В., ОБҐРУНТУВАННЯ ПАРАМЕТРІВ І РЕЖИМІВ РОБОТИ МАШИНИ ПОДРІБНЕННЯ СОЛОМИ ДЛЯ ПТАХОФАБРИК	21
Герасименко Р. П., Падалка В. В. УДОСКОНАЛЕННЯ КОНСТРУКЦІЇ СИДІННЯ ДЛЯ ЗМЕНШЕННЯ ШКІДЛИВОГО ВПЛИВУ ВІБРАЦІЇ НА ВОДІЯ	24
Дрожчана О. У., Фролов С. А. ОХОРОНА ПРАЦІ ПІД ЧАС РОБОТИ ЗІ СПЕЦТЕХНІКОЮ	27
Дудник Д. В., Зінченко С. П., Дудник В. В. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОЦЕСУ РІЗАННЯ ТА ПОДРІБНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ	29
Лихошерст І. С., Дудник В. В. ВПЛИВ КОНСТРУКТИВНИХ ПАРАМЕТРІВ НА ТЕПЛОВІ ТА АЕРОДИНАМІЧНІ ПОКАЗНИКИ АВТОМОБІЛЬНИХ РАДІАТОРІВ	32
Матвієнко Р. О., Чумак М. В., Падалка В. В. ОБҐРУНТУВАННЯ КОНСТРУКТИВНИХ ПАРАМЕТРІВ СОШНИКА ПОСІВНОГО АГРЕГАТУ З ОДНОЧАСНИМ ВНЕСЕННЯМ ДОБРИВ	35
Міров Д. В., Падалка В. В., ОБҐРУНТУВАННЯ ПАРАМЕТРІВ РОБОТИ СЕПАРАТОРА ЗЕРНА З АКТИВНИМИ ПЛОСКИМИ РЕШЕТАМИ	39
Опара Н.М. СЕРТИФІКАЦІЯ, СТАНДАРТИЗАЦІЯ ТА ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ В АГРОІНЖЕНЕРІЇ ТА МАШИНОБУДУВАННІ	42

Щолоков М. Г. АНАЛІЗ МЕТОДІВ ДІАГНОСТУВАННЯ ДЕТАЛЕЙ ПАЛИВНОЇ АПАРАТУРИ	144
Шматко Я. О. АНАЛІЗ МЕТОДІВ ПІДВИЩЕННЯ ЗНОСОСТІЙКОСТІ ДЕТАЛЕЙ	148
Бичков Я.М., Атреп'єв В.О. ПРОЄКТ ДОМОГОСПОДАРСЬКОЇ СЕС ПОТУЖНІСТЮ 30 кВт	151
Левченко А.В., Іванкова О.В. ДОСЛІДЖЕННЯ СПОСОБІВ ВІДНОВЛЕННЯ ЗНОШЕНИХ ВАЛІВ ТРАНСМІСІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ	154
Ляшенко С.В., Олексенко М. І. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ТА ОБҐРУНТУВАННЯ ПЕРСПЕКТИВНИХ ЗАХОДІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ СЕРВІСНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТЕХНІКИ КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЕФЕКТ» РЕШЕТИЛІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	157
Ляшенко С.В., Онищенко О.С. ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНОШУВАННЯ ЛАП КУЛЬТИВАТОРА	159
Ляшенко С.В., Твердохліб В.І. НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПЛАНОВО- ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНОГО СЕРВІСНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТРАКТОРІВ	162
Чепіль П. В. АНАЛІЗ ПРИЧИН ВІДМОВ ГІДРОЦИЛІНДРІВ	165

4. Термічна і термохімічна обробка ефективна там, де потрібна стабільність розмірів і підвищена втомна міцність поверхні; обмеженням є вимоги до матеріалу та технологічної дисципліни.

5. Наплавлення та напилення є універсальними методами для підвищення ресурсу й відновлення деталей; вибір технології визначається типом зносу, допустимою тепловою дією та вимогами до точності.

Список джерел посилання:

1. Malvajerdi A.S., Shafeiri M., Tehrani M.M. Wear and coating of tillage tools: A review. *Journal of Ground & Tillage Research*, Vol. 11, 2023, pp. 1-23.

2. Dudnikov, A., Gorbenko O., Kelemesh A., Drozhchana O. Improving the technological process of restoring the tillage machine working parts. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*. 2020. Vol. 2, N 1 (104). P. 72-77.

3. Irgashve A. Wear resistance of self-sharpening blades of the tillage tool. *Bio-Conferences*, 2024, Vol. 24, Article 01008.

УДК 621.311.2

ПРОЄКТ ДОМОГОСПОДАРСЬКОЇ СЕС ПОТУЖНІСТЮ 30 кВт

*Бичков Я.М., кандидат технічних наук, доцент,
Атреш'єв В.О., здобувач вищої освіти першого рівня (бакалавр),
Полтавський державний аграрний університет*

Сонячна електростанція – це комплекс інверторів, панелей та допоміжного обладнання, які перетворюють енергію сонця на електричну [1].

У сфері сонячної енергії зустрічаються 2 типи використання цієї енергії: перший базується на перетворення сонячної енергії на електричну (фотоелектричний чи термодинамічний методи перетворення), а другий – з сонячної в теплову (опалення чи гаряче водопостачання) [2].

У зв'язку з підвищенням цін на електроенергію та потреби в постійному підвищенні та використанні електроенергії, постає питання у пошуку шляхів економії. Один із виходів для підприємств

та приватних будинків є проєкт домогосподарської СЕС потужністю 30 кВт (3 фази), оскільки він дає можливість зменшити витрати та збільшити енергоефективність домогосподарства.

Принцип роботи мережевої СЕС полягає, у тому, що сонячні панелі перетворюють енергію сонця у постійний струм. Потім інвертор отримавши енергію від панелей перетворює її у змінний струм. І з рештою отримана енергія використовується для живлення будинку.

Мета роботи – розрахувати та спроектувати домогосподарську СЕС потужністю 30 кВт в різних областях України на прикладі електростанції Solax 30 кВт та визначити її окупність.

Завдання роботи: 1) розрахунок споживання та необхідних параметрів домогосподарської СЕС потужністю 30 кВт; 2) визначення строку окупності та техніко-економічних показників СЕС; 3) вибір обладнання та оцінка його ефективності у різних регіонах України.

Основне завдання мережевої сонячної електростанції solax потужністю 30 кВт – забезпечення електроенергією, до прикладу, власну оселю з великим споживанням та економія електроенергії.

Дані для розрахунку.

Потужність СЕС – 30 кВт. Модель – Solax [3]. Інсоляція в різних містах України:

Південь (Одеса) : 1396 кВт · год/м² · рік

Коефіцієнт ефективності(PR) = 0,8

Тариф придбання – 4,32 грн/кВт · рік

Тариф продажу – 2,64 грн/кВт · рік [4]

1) Розрахунок необхідної потужності на основі СЕС solax 30 кВт

$$P_{STC} = \frac{E_{need}}{H_{ann} \cdot PR} = \frac{34000}{1396 \cdot 0.8} = 30,44 (\text{кВт});$$

де E_{need} – енергія за рік, яку заміняємо (кВт · год/рік)

H_{ann} – приведена інсоляція (кВт · год)

Кількість панелей:

$$N_{mod} = \frac{P_{STC} \cdot 1000}{P_{mod}} = \frac{30,44 \cdot 1000}{550} = 55,34 = 56 \text{ панелей}$$

де P_{mod} – потужність 1 сонячної панелі

2) Розрахунок прогнозованої генерації СЕС solax за рік:

$$E_{ann} = P_{STC} \cdot H_{ann} \cdot PR = 30,44 \cdot 1396 \cdot 0,8 = 33995,4 \text{ кВт} \cdot \text{год} / \text{рік}$$

де PR – ефективність роботи системи після втрат у (%).

3) Розрахунок економії енергії від роботи даної СЕС

$$S_r = E_{ann} \cdot k_{sc} \cdot T_b + E_{ann} \cdot (1 - k_{sc}) \cdot T_e = 33995,4 \cdot 0,6 \cdot 4,32 + 33995,4 \cdot (1 - 0,6) \cdot 2,64 = 88116,1 + 35899,1 = 124015,2 \text{ грн} / \text{рік}$$

де E_{ann} – річна генерація електроенергії;

k_{sc} – коефіцієнт самоспоживання;

T_b – тариф купівлі;

T_e – тариф екпорту;

S_r – річна економія.

4) Визначення терміну окупності СЕС на основі даних

$$T = \frac{K}{S_r} = \frac{560158,2}{124015,2} = 4,5 \text{ (роки)}$$

де K – витрати на встановлення СЕС (грн).

Таблиця 1 – Результати розрахунків

Необхідна потужність(кВт)	Кількість панелей (шт)	Прогнозована генерація(кВт · год/рік)	Економія енергії за рік (грн/рік)	Термін окупності (рік)
30,44	56	33995,4	124015,2	4,5

Висновки : було виконано розрахунки споживання та необхідних параметрів за допомогою СЕС Solax потужністю 30 кВт (табл. 1). Визначено термін окупності та техніко-економічні показники. Проведена оцінка ефективності для прикладу в Одеській області.

Список джерел посилання

1. Пестушко В. Ю. Географія : Підручник. Київ : Генеза, 2019. 256 с. [Електронний ресурс]. (Дата звернення : 23.11.2025).
2. А.Ю. Орлович та ін. Електричне обладнання підстанцій систем електропостачання : навч. посіб./ А.Ю. Орлович, П.Г. Плешков, О.А. Козловський, О.В. Співак, А.І. Котиш, Т.В. Величко // Кропивницький. Видавець : Лисенко В.Ф. 2020. 272 с. [Електронний ресурс] . Режим доступу : <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi74/0055220.pdf>. (Дата звернення : 20.11.2025).
3. Інтернет-магазин : Sanlarix. Сонячна електростанція Solax 30 кВт. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://sanlarix.com.ua/product/merezheva-sonyachna-elektrostanziya-solax-30kvt/>. (Дата звернення : 25.11.2025).
4. Карта сонячної інсоляції України : ArtEnergy . [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://www.artenergy.com.ua/novosti/karta-solnechnoi-insoliatsii-ukrainy> . (Дата звернення : 26.11.2025).

Наукове видання

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО
МАШИНОБУДУВАННЯ**

Матеріали

*VIII Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції
04 грудня 2025 року*

*Відповідальна за випуск: Ю. В. Левченко, канд. техн. наук,
доцентка, доцентка кафедри механічної та електричної інженерії
ПДАУ.*

Редактор: Ю. В. Левченко.

Дизайн і верстка: Ю. В. Левченко, С. В. Попов.

Адреси для листування:

36003, Україна, Полтавська обл., м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3,
Полтавський державний аграрний університет,
кафедра механічної та електричної інженерії;
e-mail: mei@pdau.edu.ua

**Редакційна колегія не несе відповідальності
за зміст представлених матеріалів**

